

Keti Keli

Počelo je u Parizu

Prevela
Sanja Bošnjak

■ Laguna ■

Naslov originala

Cathy Kelly

IT STARTED WITH PARIS

Copyright © Cathy Kelly 2014

Translation copyright © 2016 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Počelo je
u Parizu

PROLOG

Ljubav je ideal, brak je stvarnost.

Gete

Imao je verenički prsten u džepu. Plašio se da će mu ispasti – tokom čitave vožnje liftom do vrha Ajfelovog tornja, dok su se ljudi tiskali uz njega, razmišljao je šta bi uradio da ga izgubi. Prosidba na Ajfelovom tornju ne bi bila nezaboravna ako bi budući mladoženja puzao unaokolo tražeći kutijicu s prstenom.

Ne, ovo je nezaboravno mesto, sa svetlucavim Parizom oko njih, i ljudima koji će se smeškati zbog radosnog događaja. Pariz je grad ljubavi – i tu nema mesta za: *Imao sam prsten, ali mi je negde ispao – hajde, za ime božje, da ga nađemo!*

Još otkako su izašli iz taksija sa osmehom olakšanja, jer su svi pariski taksisti reli-vozači u srcu, stiskao je kutijicu kao da mu od nje život zavisi, nakon što ju je krišom izvadio iz tajne pregrade u torbi za foto-aparat.

Previše zaokupljena okolinom da bi primetila, blistavo mu se osmehivala, a zarumenjeni obrazi su joj bili iste boje

kao i crvenkastoružičasti šal. Čak i ovako smrznuta i prehladena, zbog čega je trošila po pakovanje maramica na sat, bila je prelepa.

Oči srne, opisala ju je njegova majka i, kao i obično, bila je u pravu.

Zaista je izgledala kao srna, ali vesela srna, koja je pasla na Deda Mrazovom pašnjaku i očekivala da sve u životu bude čarobno.

Čak i među pariskim lepoticama, oholim i pomodno odevenim, ljudi su je zadivljeno gledali: nije bila visoka, ali bila je vitka, sa držanjem nekoga ko se godinama bavio baletom i još hoda kao da će upravo izaći na pozornicu sa školskom baletskom trupom. I bila je njegova. Njegova devojka, buduća verenica...

Na brzinu je izgovorio molitvu, što godinama nije radio, i zatražio je pomoć. *Molim te, neka kaže „da“*.

Nikome nije rekao da će je zaprositi.

Ni ocu, iako umalo da se poveri majci, jer je bio siguran da bi ga ona zagrlila i rekla: „Samo napred, volim je kao ćerku, znaš to.“

Prijatelji bi mu možda rekli da ima dosta vremena da se skrasi, ali onda bi se prisetili toga kako je sjajna, prijatnog ponašanja i izgleda, i koliko je pametna, iako se time nikad nije razmetala.

Ništa od ovoga nije bio razlog prosidbe. Jednostavno ju je voleo, i to od trenutka kad su se upoznali pre mnogo godina pošto su ih smestili za isti sto u vrtiću.

Pogledala ga je krupnim crnim očima, pokazala mu novu gumicu s mirisom jagode i ozbiljno mu saopštila kako može da je pozajmi kad god poželi, jer joj se sviđaju tačkice na njegovom licu.

„Pegice“, objasnio joj je. „Kad si poseban, imaš pegice.“

„Moj tata kaže da ja jesam posebna, ali nemam pegice“, odvratila je, pomalo zapanjena takvom izdajom.

„Nacrtaću ti ih“, ponudio je, i izvadio olovku.

Prve dve pegice su je toliko zbolele da je prestao da ih crta i zagrlio je, onako kako je majka grlila njega.

„Hoćeš li mi biti najbolji drug?“, pitala ga je, šmrkćući.

I bio je, od tada pa sve do sada.

Lift u Ajfelovom tornju zaustavio se jedva primetno; držeći kutijicu s prstenom u ruci kao da je granata, uspeo je, onako visok i krupnog stasa, da joj napravi mesta da izađe a da je ne zgnječe. Turisti u Parizu su manijaci, zaključio je: poludeli svi odreda da sve vide *prvi*.

„Hvala, ljubavi“, rekla je kad su konačno izašli iz lifta.

„Mislila sam da će me spljoštiti.“

Uhvatila ga je podruku i preplavio ga je zaštitnički osećaj kakav je uvek imao prema njoj, iako nikako nije bila osetljivi cvetić. Koliko god delovala sitno, bilo je u njoj mnogo čvrstine.

„Pogledaj“, rekla je sada, dok ga je držala za ruku i žurila ka ogradi da osmotri Pariz koji se pružao ispred njih: kao da je toranj bio središte svemira.

Pogledao je i nije ništa video.

Samo da kaže „da“. Neka bude kao u filmu gde se ona oduševi i kaže „da“, dok ostali turisti pljeskaju. Mogla bi da kaže i „ne“, možda će reći da smo premladi, i imamo planove, i...

Turistički vodič pokazivao je grupi različite arondismane i zanimljive oblasti grada, a ona je slušala.

Jedan španski par ga je zamolio da ih slika njihovim foto-aparatom. Primetio je da mu se, sa mesta gde je slušala turističkog vodiča, smeška i namiguje. Ovo mu se uvek dešavalo.

Tako visok, sa nasmešenim, dragim licem i kestenjastom kosom koju kao da je neko upravo razbarušio, bio je oličenje poštenja.

Posle toga su se šetali po osmatračkoj platformi i pokazivala mu je orijentire.

„Misliš li da je tamo naš hotel?“, pitala je, škiljeći.

Hotel im nije bio dragulj lepote u centru Pariza kao što im je bilo obećano. Soba je bila lepa, ali tako mala da im je bilo lakše da preko kreveta stižu do vrata nego da slučajno udare koleno o njegov drveni ram.

A bio je blizu centra samo ako si olimpijski sprinter koji se zagreva za trku. Ali sad nije želeo da upropasti ovaj trenutak takvim mislima.

Više nije mogao da izdrži, već ju je uhvatio oko struka da je zaustavi, okrenuo je ka sebi i spustio se na koleno. Kutijica – hvala ti! – bila mu je u džepu i on je izvadi, podiže kao što je stotinama puta video da rade u filmovima, i izgovori: „Draga, hoćeš li...“

„DA!“, vrisnula je i bacila mu se u zagrljaj. Pošto je klečao, više nije bilo one uobičajene razlike u visini, pa se ovog puta ona sagnula da ga poljubi.

„Stvarno?“, jedva je poverovao. Znao je da ga voli – ali ovo – ovo je bilo sve, i bili su mladi, i...

„Da, da, da!“, ponavljala je, a zatim ga poljubila kao da on umire, a ona mora da ga vrati u život.

Prepustio se zagrljaju i osetio kako mu srce lupa od čiste sreće. Rekla je „da“.

Začu se odobravanje iz gomile i turisti oduševljeno zapljeskaše i povikaše. Neko ih je slikao, ali mu nije smetalo što su ometali njihov trenutak.

„Hoćeš?“

„Hoću. Pokaži mi, pokaži mi.“

Otvorio je kutijicu sa starinskim dijamantskim prstenom: četvrtasti dijamant okružen sa dva reda sićušnih dijamanta, ili kako god da su ih zvali kad su bili tako sićušni i verovatno nedovoljno veliki da se smatraju pravim dijamantima. Dva meseca je pretraživao antikvarne juvelirnice po čitavom Voterfordu pa čak i Korku, u pokušaju da pronađe savršeni prsten za ženu koju voli.

Udahnula je, ispružila malu ruku i polako joj je navukao starinski prsten na prst. Prave je veličine, bio je siguran: odredio ju je prema njenom običnom prstenu. „Savršeno za ovaj prefinjeni prsten“, veselo je rekao draguljar kad ga je on navukao do četvrtine svog malog prsta i pokušao da ga osmotri onako kako bi to ona učinila.

„Prelep je“, rekla je zadivljeno, s jednom rukom i dalje na njegovom ramenu, dok je drugu ispružila tako da se prsten presijavao na pariskom suncu.

Španski par im je prišao i ponudili su se da ih slikaju.

„Lep ste par“, rekao im je muškarac.

I tako su pozirali sa obrisima Pariza u pozadini, grleći se oko struka, dok je ona levu ruku ponosno ispružila prema foto-aparatu da pokaže verenički prsten.

Ostali su sa odobravanjem gledali visokog, snažnog muškarca razbarušene kose i vitku devojkicu u farmericama i besprekorno belim patikama, sa svilenkastom crnom kosom vezanom u konjski rep. Lepo su izgledali zajedno, išli su jedno uz drugo.

„Imaćete divnu decu“, izjavio je Španac uz osmeh dok im je vraćao foto-aparat.

Oboje su se nasmejali na tu pomisao.

Deca!

To je bilo još godina daleko.

„Kome ćemo prvo da kažemo?“, pitao je kad se gomila razišla i oni ponovo ostali sami.

Zamislila se. Dok ju je posmatrao, shvatio je da još oseća tu veličanstvenu radost. Znao je da će reći „da“; tako ju je dobro poznao, ali ipak... rekla je *da*. *Da!*

Nikad neće zaboraviti taj trenutak.

PRVO POGLAVLJE

Ljubav je cvet koji se u braku pretvara u plod.

Finska poslovice

Čaj od ruže. Divno je mirisao; čak je i pakovanje bilo divno: u stilu četrdesetih sa porcelanskom šoljicom oslikanom vodenim bojama na prednjem delu iz koje se vijorila para, sa sićušnim ružicama u kovitlacu.

Za svojim radnim stolom na petom spratu zelene staklene poslovne zgrade gde su *Eklipta filmovi* imali svoje kancelarije, Lejla Martin je omirisala čaj koji je sekretarica Ilona donela na poslužavniku za njih dve.

„Dopašće ti se!“, rekla je Ilona dok je ulazila u savremenu kancelariju, ovog puta sa beležnicom i tabletom u rukama. Uvek je svojoj šefici donosila razne stvari: čokolade, keks, mađarski biljni čaj za koji se Ilonina majka klela da miriše na mačje govance pomešano sa dvorišnim đubretom.

Da je ne poznaje, Lejla bi pomislila da je Ilona pokušavala da je oraspoloži. Ali sekretarica je znala – jer Lejla

joj je to odlučno napomenula – da joj nije potrebno da je razveseljavaju.

Posao se odvijao kao i obično u *Eklipsi*. Lejla Martin stavljala je svima do znanja kako nema vremena za patnju niti bilo šta slično. Bila je prilično sigurna da ih je sve prevarila.

Zagledala se u čaj od ruže.

Bio je i zdrav. Verovatno je smanjivao nivo stresa i jačao imuni sistem ili *nešto* drugo, što su dokazivala naučna ispitivanja mnoštva ljudi sa gomilom doktorskih zvanja. Samo što nije bio kafa.

Još gore, nije bio kafa kakvu je najviše volela u toku dana, ona koju joj je muž donosio u krevet ujutru, a ona ga je slušala kako je pravi u klasičnom espresso aparatu koji je podrhtavao kao vulkan, i verovatno bio najstariji predmet u stanu.

Otkako je Tajnan otišao, nijedna kafa nije imala dobar ukus. Ništa nije imalo dobar ukus.

Prošlo je šest meseci otkako je kuva sama i još ne ume da je napravi kao on. Kako je moguće da ceo život to radiš sam, uživaš da je ispijaš u trendi kafićima a onda se zaljubljuješ u muževljevu kafu, pa kad te on ostavi zbog druge žene i odseli se u drugi grad, gotovo si alergična na svaki drugi ukus? Uopšte nema smisla.

Kad je imala petnaest godina i živela u Bridžportu, ona i njena najbolja prijateljica Kejt obožavale su sâm pojam kafe, i trošile su džeparac na kapučino s puno mleka ili vode u kafiću najbližem Popi lejnu, gde je Lejla živela.

Kejt je živela na periferiji Voterforda, nadomak gradića Bridžporta. Lejla nije mogla da dočeka da se izvuče iz te očajne žabokrečine i započne život u velikom gradu. Petnaest godina kasnije, i veliki grad i kafa ostavili su joj gorak ukus u ustima.

„Prilično je dobra kafa s mlekom bez kofeina“, nagovarala ju je Kejti kad je prošli put došla kod nje u Dublin za vikend.

Pronašle su mesta u trendi kafiću i Kejti je prstom prelazila preko menija, razmišljajući se između kafe s nekim sirupom i duplog espresa.

„Ne“, mrzovoljno je odbila Lejla, „mrzim kafu bez kofeina. Ima previše mleka. Ne znam u čemu je štos sa tim prokletim francuskim aparatom za kafu, ali on je umeo s njim. Ja ne. Izbaksuzirao ga je. Vraćam se na čaj. Zidarski, erl grej – koji god. Je li iko ispitao utiče li razvod braka na čulo ukusa? To je jedini odgovor. Ili ima voštanu lutku s mojim likom u Londonu i zabada joj čiode u usta.“

Ovo je zvučalo tako glupo da su se obe nasmejale na samu pomisao na ugladenog, modernog Tajnana koji ima bilo kakva religiozna uverenja, uključujući i vudu, dovoljno dugo da napravi lutku od voska. Bio je ateista, verovao je samo u dolar, po sopstvenom priznanju, što je Kejti đavolski živciralo, s obzirom na to da je irska valuta evro.

„Ako neko treba da napravi lutku od voska, onda si to ti“, rekla je Kejti ženi koja joj je bila najbolja prijateljica još od osnovne škole.

Obe nižeg rasta, jedna plavuša, druga smeđokosa, zajedno su bile vrlo moćne, ali ovih dana Lejli se činilo da im je odnos pomalo neravnotežan. Kejti je neopisivo srećna sa svojom prvom ljubavlju, a Lejla neopisivo nesrećna.

Još gore, Lejla je znala da Kejti smatra kako treba da se *raduje* što joj je neko tako neveran kao Tajnan otišao iz života i jednogodišnjeg braka.

To joj je i rekla – pa i više. Ali zastarelo je pravo na kritikovanje groznih muževa pošto je prošlo šest meseci. Kejti je želela da joj najbolja drugarica nastavi sa životom.

Nažalost, to se pokazalo težim nego što se nadala i obe su znale da bi Lejla odmah primila preljubnika Tajnana nazad ako bi joj pokajnički došao pred vrata.

I tako ju je najbolja drugarica tešila tokom noćnih telefonskih razgovora, brisala joj suze preko telefonskih poruka i suzdržavala se od prekorevanja, jer je nekad snažna Lejla Martin postala ranjiva i osjetljiva zbog ljubavi.

Tog dana, Lejla je poručila zeleni čaj i smestile su se na udobne stolice u kafiću da razgovaraju o jedinoj stvari o kojoj je ona želela da razgovara.

„Znam da ovo sad zvuči glupo, ali kad smo se venčali, delovalo je sigurno, konačno. Kao da su godine izlaženja s pogrešnim frajerima bile završene i konačno sam se skrasila s Tajnanom. Bio je onaj pravi. I – ovo je gotovo najgori deo, Kejti – ja sam ga nagovorila da se venčamo. On bi bio zadovoljan i da je sve ostalo isto, da smo živeli zajedno bez parčeta papira kao dokaza da smo zvanično muž i žena.

Kejti, koja je sve to već čula, potapšala ju je po kolenu u znak solidarnosti.

„Svi pravimo gluposti zbog ljubavi“, izgovorila je još jednu varijantu na istu temu. „I on nije bio onaj pravi. Onaj pravi te ne bi napustio zbog dvadesetogodišnjakinje sa butinama mršavijim od potkolenica.“

Nekad bi ovo nasmejalo Lejlu. Ne i danas. Jedva ju je čula, udubljena u razmišljanje o svojim greškama. To što je mogla da govori o svom bolu pružalo joj je veliko olakšanje. A to što se na poslu pretvarala da joj nije ništa, samo joj je otežavalo oporavak.

„Oboje sam nas uvukla u to, jer sam tako želela da budem s njim. Želela sam da bude moj. Da sam samo išla sporije, sačekala...“

Bila je sigurna da Tajnan želi iste stvari u životu kao i ona: vrteo ju je na venčanju dok je bend svirao sladunjavu verzi-ju „*It had to be you*“* i nije skidao pogled sa svoje plavokose neveste čije je lice sijalo, i to ne od pažljivo nanete šminke. Bili su tako srećni: mogla se kladiti u život da je to tako.

Kako nije primetila?

„Jesi li dobro, Lejla?“, pitala je Kejti. „Odlutala si u zonu sumraka.“

„Jesam“, klimnula je glavom. Bledo se osmehnula najboljoj drugarici. „Hvala ti što me slušaš. Trebalo bi to da naplaćuješ. Koliko košta savetovanje ovih dana? Šezdeset funti na sat? Zaslужuješ da budeš plaćena što sediš ovde sa mnom, jer ne mogu nikom drugom da kažem ili bi pomislili da sam potpuno odlepila. Niko ne očekuje od mene da se ovako ponašam.“

Svima ostalima, kolegama, majci, sestri Suzi – koja je i sama imala gomilu neprilika – pribrano se smeškala i mrm-ljala kako je to bila njegova odluka i ona ju je prihvatila.

Smatrala je da ljudi to očekuju od snažne, ambiciozne dvadesetdevetogodišnje žene sa blistavom karijerom.

Nije mogla da kaže da se pored Tajnana osećala kao poludela tinejdžerka kakva nikad nije bila, i slepo mu je potrčala u naručje, ubeđena da je on njena sudbina. Bio je drag, seksi, zgodan, zabavan, ljubazan – čak joj je kupio i savršeni aparat za kafu.

„Prestani da se pretvaraš kako nisi povređena“, rekla joj je Kejti. „Niko neće misliti da si slaba ako kažeš da si uzrujana. Sigurna sam da bi i Bil Gejts plakao da ga žena ostavi.“

„Bil Gejts je prepametan da bi se oženio nekom koja bi ga ostavila“, ljutito je odvrtila Lejla. „Nikad se pre nisam

---

* Engl.: „Moral a si biti ti“, pesma Frenka Sinatre. (Prim. prev.)

osećala kao jadnica, ali sad se upravo tako osećam. I još ga želim. I tako mi je još gore.“

„Slušaj!“, ozbiljno je rekla Kejti. „Ako je Tajnan mogao da te tako ostavi zbog neke mlade ribe koju je upoznao preko posla, onda i nije bio za tebe. Bolje što si to otkrila sada nego za deset godina. Učinio ti je uslugu. Za nekoliko godina, ti bi *njega* izbacila.“

Da li bih?, tužno se pitala Lejla. Nije mogla ni zamisliti da ga izbacila. Bio je božanstven, strastan, bezbrižan mškarac koji joj je u život uleteo kao tornado. Nikad ga ne bi izbacila. Previše ga je volela.

Odneo je svoje stvari i gotovo sve njeno samopouzdanje. Hoće li ga ikad povratiti? Ko zna. Ali za sada, muškarci je ne zanimaju. U stvari, ne za sada – zauvek.

Pre nekoliko nedelja, šest meseci od Tajnanovog odlaska, Lejla je izbacila mali francuski aparat za kafu i započela odiseju s biljnim čajevima. I, kao što to već biva sa velikim potezima, nije bilo mnogo, ali bio je početak.

I sad je, za radnim stolom, zurila u čaj od ruže čije je vrline Ilona nahvalila.

„Meni je omiljen“, rekla je, s nagoveštajem egzotičnog mađarskog naglaska u glasu. „Jasmin je lep, ali onaj pravi je skup a ruža smiruje, zar ne?“

Sa dvadeset tri, Ilona je na svoju šeficu i mentorku gledala sa nepokolebljivom odanošću, iako je Lejla bila samo šest godina starija.

Lejla ju je primila kao početnicu u odeljenje za odnose s medijima pre dve godine, kad je Ilonina gramatika još bila pomalo klimava, i brinula je hoće li umeti ispravno da piše mejlove uprkos žarkoj želji da napreduje u kompaniji.

Šta bi Ilona pomislila kad bi znala da šefica kojoj se divi nije jaka profesionalka, već neko ko je poslednjih šest meseci potpuno slomljen?

Naravno, neće nikad saznati. Niko neće saznati.

„Želeli smo različite stvari“, pomirljivo je govorila.

Ilona je pregledala spisak obaveza.

Radile su još otkako je Lejla stigla tačno u devet, iako je sinoć ostala dokasno na poslovnom izlasku. Lejla Martin nije postala jedna od najvažnijih članica *Ekliipsa filmova* tako što je uzimala slobodne dane.

Bila je dobra u svom poslu – inače je direktor Ejmon Devlin ne bi zaposlio. Vredno je radila da bi stigla tu gde jeste pre tridesete, posvećivala je sve vreme poslu, odričući se po potrebi i vikenda. Osim toga, izgledala je kao ilustracija iz časopisa za PR, sa ormarom prepunim pomodnih pantalona, elegantnih svilenih košulja ili majica, a svaka dlaka plave kose bila je na svom mestu. Iako je uvek pazila da ne zaseni filmsku zvezdu koju bi pratila, imala je neodređen stil i izgledala je dovoljno elegantno da je ljudi primete.

To što je uspela da poveže ogroman trud sa položajem, kako je Devlin u šali umeo da kaže, najbolje direktorke za odnose sa javnošću u zemlji, pokazivalo je koliko je vredno radila.

Tog jutra joj je na petom mestu spiska bio mejl menadžera jedne mlade glumice, u kome je izneo njene zahteve hotelu kad dođe u Dablin na premijeru filma, koji po Lejlinom mišljenju gotovo i nije bio vredan gledanja.

„Žute orhideje, ne bele“, čitala je. „Bele su tako staromodne, zar ne, Ilona? *Muslinske zavese na prozorima u apartmanu.*“

„Proveriću kakve zavese imaju u predsedničkom apartmanu u *Sentenijalu*“, rekla je Ilona, držeći olovku iznad sveške dok su sedele u kancelariji.

„Promeniće ih u muslinske, nema problema“, rekla je Lejla. „Kad su bele orhideje, muslinske zavese, zen bašta na terasi bili u modi, nakupovali su ih dovoljno. Osim toga, mislim da imaju dovoljno zen belog peska u podrumu da naprave đavolski zamak od njega. Pozovi Serđa i ljubazno ga upitaj mogu li da postave muslinske zavese. Dobro, sledeće.“

„O, moj bože, ti sve znaš“, divila se Ilona.

„Ne“, odvratila je Lejla, „samo se navikneš da od tebe traže razne ludosti.“

Pregledale su spisak zahteva vezan za svaku pojedinost glumičine posete Dablinu. To je bio deo posla koji je oduzimao mnogo vremena i zahtevao diplomatske veštine. Reklamiranje filmova za *Eklipsu* pružalo joj je mnogo zadovoljstva: provodila je vreme u filmskom svetu, sretala najčarobnije i najdarovitije svetske glumce, režisere i producente, i viđala ih u njihovom pravom svetlu.

Pravi profesionalci bi doleteli u zemlju, obavili posao sjajno i stručno, i ponovo bi odleteli, ne zahtevajući ništa više od žitarica i obroka bez laktoze u hotelskim apartmanima, odobrenja za velike intervjuje i ponekad vozača da tog dana obidu i neke znamenitosti.

S druge strane, bilo je i onih koji su bili rešeni da dokažu koliko su posebni i da za njih obična pravila ne važe.

Grozno skupe mirišljave sveće, stari šampanjac na svakom mogućem mestu i novi čaršavi po četiri hiljade evra za par bili su uobičajeni među ovom svitom. Takođe, sirova hrana i zeleni sokovi bili su neprekidno na raspolaganju, retko voće i kalorični deserti koje možda niko neće ni pipnuti osim jedanaestog člana pratnje, ali morali su biti tu u slučaju da sokovi ipak dosade.

Međutim, postojale su granice. Kad je jedna zvezda u usponu zahtevala da joj *Eklipsa* nabavi kućice koji bi skakutali

oko nje na fotografisanju u Dublinu, Lejla je odbila. Nikome nije dopuštala da sebi udovoljava na račun životinja. Telefonski poziv menadžeru dotične zvezde odradio je posao: „Recite joj da sledimo etička pravila *Pete*“, smireno je objasnila. Uspelo je. Niko ne želi da dođe u sukob s *Petom*.

Drugo ograničenje se odnosilo na drogu.

„Ne na naš trošak i dok ga mi reklamiramo“, rekao je šef kompanije Devlin svom timu kad je divlji mladi glumac – srećom, tog trenutka nije glumio ni u jednom *Eklipsinom* filmu – razbio hotelsku sobu u Parizu pod uticajem kristal-meta. „Svako ko to želi neka sam sebi nabavlja kokain, oksikontin, šta god.“

Kad je Devlin govorio, ljudi su slušali.

Muslinske zavese i određena vrsta cveća, međutim, bile su savršeno uobičajene.

„*CD sa irskom muzikom, za irsku atmosferu i ples*“, veselo je pročitala Lejla. „Ovo je stvarno slatko. Nabavićeš ajpod i skinuti irsku tradicionalnu muziku sa interneta.“

Ilona je zatreptala.

„Izvini – pitaj Marka ili Šinejd“, posavetovala ju je. „Toliko si se pretvorila u Irkinju da zaboravljam da si Mađarica i da ne znaš sve naše lude običaje.“

„Nisu ljudi“, odgovorila je Ilona. „Ponosna sam što sam Irkinja. Ili ću biti, za još koju godinu.“

„Onda moraš naučiti irski ples“, izjavila je svečano Lejla. „Ja sam ga plesala osam godina i osvojila sve medalje. Pokažaću ti jednom.“

Nije joj bilo lako, ali uspela je da se ne nasmeje. Ilona, koja nikad nije bila sasvim sigurna da li se Lejla šali, zurila je u nju otvorenih usta.

„Dobro, šalim se. Imam nekoliko medalja iz irskog plesa, ali sad me više ni ljubav prema plesu ni novac ne bi naveli da

igram. Nikad nisam dostigla kvalitet *Riverdensa*. Uvek sam se gegala negde na kraju vrste zbog složenih trostrukih koraka. Medalje sam dobila iz sažaljenja. Dobro, vratimo se spisku. Razne mineralne vode i koka-kola bez šećera. Ovo je gotovo lako, Ilona“, našalila se. „Ne traži da piće bude određene temperature, ne želi posebnu uvoznu votku niti nova sedišta za toalet. Ova devojka je ili pristojna, otmena osoba, ili joj niko nije rekao šta drugi traže. Možda spada među normalne – ili normalne koliko je to moguće biti kad si svetski poznat i paparaci te zaskaču čim iskoračiš iz kuće bez šminke.“

Osmehnula se. „Tako mi je drago što radim među običnim ljudima i nisam zvezda.“

„I meni“, žustro se složila Ilona.

Čim su pregledale spisak Lejlinih obaveza, Ilona se udaljila sa sveskom, a Lejla se vratila kompjuteru koji se već napunio vrtoglavim brojem mejlova. Gotovo joj je bilo drago kad bi naišla na spam u inboks – takve poruke je mogla odmah da pošalje u kantu za smeće, a ne da se trudi oko odgovora. Kad bi barem sve bili spamovi, pomislila je tužno.

U pola šest te večeri, dvesta četrdeset kilometara jugozapadno od *Eklipsinih* kancelarija u modernoj staklenoj poslovnoj zgradi, Suzi Martin je izašla iz bolnice u Voterfordu, ušla u auto i lagano se odvezla u pravcu Bridžporta. Bolnice su joj uvek bile pomalo zastrašujuće, čak i kad nije sedela na odeljenju za hitne slučajeve i čekala da joj jave vesti o majci posle ozbiljne automobilske nesreće. Pomogla joj je kafa iz aparata u čekaonici, ali svejedno je bila uzdrmana i van sebe. Stres zbog majke u modricama i šoku samo joj se povećao dok je gledala druge u čekaonici sa posekotinama, modricama i bledim, izmučenim licima.

U tako napetom stanju, sačekala je da dođe do periferije grada i pronađe mesto za parkiranje ispred male prodavnice pre nego što pozove sestru.

Lejla joj se uvek javljala na pozive, ali Suzi je neprestano imala utisak da prekida njen život pun bitnih stvari: filmskih zvezda, premijera i važnih sastanaka. Suzin telefon je uvek bio utišan kad je bila na poslu u kol-centru, mada ga je ostavljala na stolu za slučaj da je pozovu iz Džekove škole ili joj se javi Molsi, bebisiterka. Međutim, kad god bi je pozvali, nikad se nije desilo da ne može da se javi zato što tog trenutka vodi konferenciju za novinare za nekog holivudskog glumca sa A liste pred trideset novinara i brojnim prisutnim TV izveštačima.

Uveče, kod kuće, poziv bi mogao da je prekine dok pomaže sinu Džeku oko nekog projekta za zabavište – na primer, u pravljenju dinosaurusu od kartonskog valjka iz papirnih kuhinjskih ubrusa, folije i recikliranih stvarčica – ali to je bilo sve. Lejlin život je bio ispunjen, dok je njen... njen je bio sasvim običan.

Odmah je osetila grižu savesti što je uopšte pomislila tako nešto. U njenom životu je postojao Džek: dragocen, veseo, poseban Džek. Svetlost njenog života.

Ali krivica nije mogla da spreči osećaj da je usamljena, bez sestre s kojom je bila tako bliska pre nego što ju je Tajnan preotelo. I usamljena zbog pomisli da više nikad neće doživeti romantičnu ljubav, jer je sve svoje vreme posvetila voljenom sinu, i ostatak mami, tako da joj nije ostajalo vremena ni da pomisli da pusti nekog muškarca u život.

Osim toga, muškarci njenih godina nisu baš stajali u redu da izlaze sa samohranim majkama, zar ne? Izbegavali su žene kojima je otkucavao biološki sat, i nisu uskakali u veze sa

majkama koje ne mogu iz čiste zabave da odlete na vikend u Barselonu.

Otkopčala je pojas i čekala dok je sestrin telefon zvonio.

„Suzi“, iznenađeno se javila Lejla.

„Radi se o mami“, odmah je rekla, preskačući formalnosti, „doživela je saobraćajnu nesreću.“

Čula je oštar uzdah.

„Je li...?“

„Dobro je. Imala je sreće, kažu lekari.“ Izašla je iz auta i ušla u prodavnicu, s telefonom prislonjenim na uho. „Polomila je kuk.“

„O, bože“, promrmljala je Lejla.

„Njeno jedno lice potpuno je izubijano – što očigledno nije i najgore, ali izgleda tako užasno. Neki matorac u prastarom fijatu zakucao se u nju na crvenom svetlu. Nije vozio jako brzo, inače bi bilo još gore. Mada, prilično je uzdrmana.“

„Sirota mama“, slabašno je izgovorila Lejla, i Suzi joj je u glasu čula promuklost od suza.

Stigla je do korpi za kupovinu i ponela je jednu. Žureći kroz prodavnicu, uzela je mleko i namirnice za večeru, iako nije znala kad će ih pojesti, jer je prvo morala da pokupi majčinog psa a zatim da se odveze do bebisiterke po Džeka. Ubacila je u korpu i veliku tablu čokolade. Znači, zbogom dijete bez ugljenih hidrata.

„Suzi, slušaš li me?“, dozivala je Lejla.

„Loša je veza“, odvratila je čim je shvatila da je Lejla ispijuje. „Pod stresom sam“, dodala je pomalo razdražljivo. „Danas sam radila skraćeno, pa sam morala da pošaljem bebisiterku u školu po Džeka dok sam bila u bolnici. Pre nego što odem po njega, moram otići do mame da uzmem Piksi pošto sam obećala da će biti kod nas dok je ona u bolnici. Tako da ću morati da šetam i prokletog psa, a verovatno će

mi izgristi kauč ako je ostavim samu pošto joj mama dozvoljava da radi šta želi...”

„Žao mi je“, tiho je rekla Lejla. „Znam da moraš sve da radiš. Sjajna si, Suzi. Zaista jesi. Otići ću da je obidem čim budem mogla, ali šta će uraditi? Hoće li ona biti dobro?“

„Mislim da hoće“, odgovorila je, i dalje zlovoljna, mrzeći sebe zbog toga.

Ona i Lejla su nekad bile tako bliske, ljudi su govorili da su, kao bliznakinje, a sad je praskala na sestru.

„Oprosti, malo sam potresena“, dodala je zbog griže savesti. „Snimiće je na rendgenu jer će joj biti potrebna operacija i verovatno će morati da ubace šraf. Neće nam reći ništa određeno sve dok ortopedski tim ne odluči. Ležala je na pokretnim nosilima čitavu večnost i mučila se dok joj konačno nisu dali injekciju.“

„O, Suzi, sirota mama“, zaplakala je Lejla.

„Ako sad pozovem bolnicu, hoću li moći da razgovaram s njom, šta misliš?“

„Ne znam“, odgovorila je. „Nije imala mobilni. Možeš pozvati sestrinsku sobu, ali ne verujem da nose telefon do bolesničkog kreveta...“

Izgleda da je Lejla prestala da je sluša jer ju je prekinula.

„Mislim da će spavati zbog lekova“, rekla je. „Razgovaraću sa sestrama.“

„Pokušaj, ali možda je već i na operaciji. Neću se vraćati tamo večeras. Rekli su da će me kasnije pozvati. Moram da dovedem Džeka kući. Nikad nije prespavao kod Molsi.“

„Molsi?“

„Moja bebisiterka“, odgovorila je pomalo smrknuto.

Čak je i devojka koja je radila za susednim stolom na poslu, devojka koja je živela za žurke, znala Molsino ime. Suzina sestra, Džekova kuma, nije.

Osetila je kako je obuzima poznati bes, podstaknut strahom i strepnjom pošto je čitav dan provela u bolnici, zabrinuta. „Ne mogu da verujem da se toga ne sećaš, Lejla. Molsi i mama mi pomažu oko Džeka. *Niko drugi.*“

Na tren je s druge strane zavladao tajac.

Nije imala nameru da joj tako jasno stavi do znanja da je sama sa malim detetom, jer njegovog oca ne zanimaju, i da joj nekadašnja najbolja prijateljica, njena sestra, više nije na raspolaganju.

Ali sad je već rekla, nije mogla da se povuče, i nije joj bilo žao.

Razumela je da je Lejla nesrećna, ali Tajnan je njoj i mami oduzeo Lejlu mnogo pre nego što je otišao.

I sad, pošto je otišao, još im se nije vratila.

„Sad je petnaest do šest“, nelagodno je izgovorila Lejla. „Izaći ću iz kancelarije za pola sata, otići ću kući da uzmem neke stvari i biću u bolnici do devet.“

Suzi je uzdahnula za sebe.

Lejla je oduvek mrzela kad nije u pravu, pa se jednostavno nije ni osvrnula na Suzine primedbe.

Dobro.

„Mama neće moći da priča s tobom“, rekla je ravnodušno. „Možda je na operaciji.“

„Mislim...“, počela je Lejla.

Suzi je sad bila kod kase.

„Moram da idem, Lejla. Zdravo.“

„Zdravo“, rekla je Lejla, ali Suzi je već pritisnula dugme za prekid veze, pa joj je sestra pričala u prazno.

Kad se vratila u auto, Suzi je imala nekoliko propuštenih poziva. Jedan od koleginice s posla, i dva od Molsi, Džekove

bebisiterke, koja je javljala da je Džek dobro i da ne brine. Džek je voleo kad mu mama radi skraćeno pa dođe po njega u školu umesto Molsi i odvede ga u provod: leti u park, ili napravi vruću čokoladu i iznajmi DVD da se ušuškaju ispred kamina u zimskim popodnevim.

Napetost koja ju je držala tog čitavog dana konačno ju je savladala pa je sela u auto i zaplakala.

Imala je samo trideset jednu godinu, a ipak se ponekad osećala tako staro. U poređenju s neudatim koleginicama na poslu, i *bila* je stara. Većina u kol-centru bili su mladi, i radili su taj posao samo privremeno. Vikende su provodili burno, uplašivali predivne odmore preko interneta i vraćali se s pričama o mestima koje je ona viđala samo na slikama.

Ona je štedljivo kupovala hranu, odeću u jeftinim prodavnicama, i štedela za Božić i njihove retke odmore. Nije se sećala kad se poslednji put ludo provela za neki vikend – verovatno je to bilo s Lejlom i Kejti pre nego što je naišao Tajnan.

Kad je Džek spavao, s dugim trepavicama spuštenim na bucmaste obraze, gledala ga je s toliko ljubavi i zahvalnosti što ga ima. Ipak, taj dečkić sa svojim nadama i snovima bio je njena odgovornost i nije imala nikoga s kime bi to pode-lila. Ni za šta na svetu ne bi menjala svoj život s Džekom, ali nekad joj je bilo teško, bez sumnje.

I samotno. Osećala se usamljeno još otkako je Tajnan ušao u sestrin život. Jedan pogled na njega – vitkog i zgodnog, pažljivo doteranog tako da izgleda kao da se na brzinu obukao, ali znala je da je provodio sate u kupatilu, nameštao kosu, vežbao svoj namrgođeni izraz – i znala je da će Lejli slomiti srce.

Pokušao je da očara Suzi kad su se upoznali u Bridžportu.

„Kako tako lepa devojka kao ti ne rasteruje muškarce štampom?“, rekao je tapšući je po kolenu, prijateljski ali i zavodnički.

„Imam veliki štاپ“, odvratila je mrzovoljno. „Sve sam ih oterala. Sve sami gubitnici i grebatori.“

Zamišljeno ju je pogledao. Bio je prepametn da se pobuni, ali videla je da je shvatio kako je u tu kategoriju ubrojala i njega.

Tada je svoje čari usmerio na njihovu majku, i posle toga, Suzi je upozorila Lejlu na njega.

„Šutnuće te, Lejla“, iskreno ju je posavetovala. „I ne ličiš na sebe kad si s njim. Kao da si... kao da si neko drugi, neko za koga misliš da bi se njemu svideo. Ne možeš se promeniti zbog nekog frajera.“

Pogledom je upijala Lejline crne tesne farmerice, nimalo nalik na ono što je do tada nosila, visoke tanke potpetice, pripijenu majicu, razbarušenu rokersku kosu i prejaku šminku.

„Sviđa mi se kako izgledam“, ljutila se Lejla. „Samo si ljubomorna što sam konačno pronašla nekoga, za razliku od tebe.“

Zurile su jedna u drugu u neočekivanoj tišini. U porodici Martin nisu upotrebljavali grube reči. Dolores se svima obraćala blago. Niko nije vrištao niti vikao. Dan nikako nije smeo da se završi ljutnjom. Ali ovo, ovo je bilo drugačije, nešto gadno što je sa sobom doneo Tajnan.

Suzi je znala da će joj sestra na kraju oprostiti zbog onoga što je izgovorila u očajanju. Ali kad je Tajnan uradio upravo ono što je znala da hoće, nije bila nimalo srećna što je taj užasan čovek otišao iz Lejlinog života. Osetila je samo da je izgubila sestru, koja nije došla da joj plače na ramenu i kaže: „Izvini, znam da si mi samo želela najbolje.“

Tu usamljenost je najteže podnosila.

Lejla se ugrizla za usnu i zagledala kroz prozor kancelarije u obrise Dablina. Dole je sve vrvelo od ljudi koji su već odlazili s posla kući. U daljini je još bilo dovoljno svetlo da vidi planine Viklou, izbledelu ljubičastu mrlju gde su se Tajnan i ona jednom popeli na Šugarlounf s nekim njegovim prijateljima.

Neće plakati. U poslednje vreme samo je plakala i neće početi to da radi i u kancelariji samo zato što joj je Suzi namerno izazivala osećaj krivice. Nije bila kriva što joj je posao kilometrima udaljen od Voterforda i što nije mogla da skokne i pričuva Džeka kad god je trebalo.

Imala je stalan posao, karijeru. Suzi je to morala da shvati.

A onda je pomislila na svoju majku kako leži na nosilima u bolnici, uplašena i u bolovima, i morala je snažno da se ugrize za usnu. Suzi je bila uz mamu, i mama je bila uz Suzi i Džeka.

Lejla više nije bila tu ni za koga. Tajnan je uspeo da je udalji od porodice i bilo joj je teško da to ispravi. A sad više nije ni znala kako.

Devlin je podigao pogled kad mu je Lejla upala u kancelariju.

„Šta nije u redu?“, smesta je upitao, jer mu je njen izraz jasno stavio do znanja da se desilo nešto loše.

„Majka mi je doživela saobraćajnu nesreću. Moram odmah kući. Znam da te ostavljam na cedilu s ljudima iz filma *Pobuna Oktagona* koji dolaze u grad...“

Podigao je ogromnu, preplanulu ruku. Posle nedelju dana skijanja u Francuskoj ličio je na gusara više nego ikad, sa potamnelom kožom, kosom crnom kao ugalj i očima zbog kojih je Lejla prvi dan kad ga je upoznala pomislila da bi mu dobro stajale alke u ušima i papagaj na ramenu. Bio je visok, lepo građen, nalik na ragbistu, razorno zgodan – i

bio je svestan toga, jer je vrlo upečatljivo delovao na glumice koje su ih posećivale.

Mnoge su želele da popuste pred Devlinovim čarima, ali Lejla je bila sigurna da je previše lukav da bi se zaista upuštao u veze s njima. To bi bilo previše ludo – i verovatno bi mu donelo kartu u jednom pravcu za kancelariju na Antarktiku.

Sad ju je pažljivo posmatrao kroz dugačke crne trepavice na tim crnim očima.

Često se pitala može li da vidi pravu osobu iza pažljivo izgrađene fasade, ženu koja se krila iza štita profesionalizma, ženu koja je za svojim radnim stolom svaki dan bila na ivici suza. Ali ne, kako bi mogao? Bila je dobra glumica.

„Bez brige, Lejla“, smireno je odgovorio. „Idi. Ilona te može zameniti na dan-dva, zar ne?“

Klimnula je glavom. Ilona je bila pametna i posvećena. Volela bi da dobije priliku da vodi poslove u šefičinom odsustvu.

„Mogu da je uputim, ali stvarno, snaći će se i sama“, potvrdila je. „Moraćemo se potruditi da je zadržimo, znaš. Želeće da napreduje u industriji.“

„Ona nije ti, Lejla“, žustro je odgovorio. „Obaveštavaj me koliko ćeš dugo biti odsutna, dobro?“

„Dobro.“ Salutirala je, okrenula se na peti i izašla.

Ejmon Devlin ju je posmatrao dok je odlazila, u skupom sakou i pantalonama upotpunjenim još savršenijim cipelama sa visokim potpeticama. Često se pitao kako je prelazila kilometre i kilometre u tim prokletim platformama. Tipično za niske žene, zaključio je. Odlučne su u tome da ih nijedan šef ne nadvisi.

Je li znala da bi on sve učinio da zadrži *nju*? Verovatno ne.

Uhvatio je poslednji tračak njene plave kose koja joj je padala niz leđa pre nego što su se vrata zatvorila i sakrila je od pogleda. Očigledno je nekoliko puta nedeljno odlazila na